

Svenska Båtunionen

Egenkontroll av fritidsbåt

Sjösäkerhetskommittén
2019

1. Skrov o Däck:

- a. **Fästanordningar:** Beslag, röstjärn, räcken, handledare och handtag ska vara väl fixerade, om möjligt med genomgående bult.
  - Är båten försedd med beslag som möjliggör säker förtöjning och bogsering i både för och akter?
- b. **Skrovgenomföringar:** Kontrollera skrovgenomföringar som finns under eller intill vattenlinjen samt avstängningsventilernas säkra funktion. Kontrollera även Slangars klamning och rörs fastsättning. Slangar ska ha dubbla, motvända syrafasta slangklämmor. Vid genomföringar lägre än 100 mm. över vattenlinjen ska det finnas avstängningsventiler eller fast rör upp till 350 mm över vattenlinjen.
  - Koniska pluggar av mjukt trä eller likvärdigt material bör finnas ombord.

- c. **Personskydd:** Räddningsstege ska vara nedfällbar till minst 300 mm under vattenlinjen och kunna fällas av någon som ligger i vattnet.
- d. **Länspump:** I båt över 6,0 meter ska det finnas en fast monterad manuell länspump

2. Motor:

- a. **Motorrum:** Motorrummet ska vara skilt från andra utrymmen med skott eller dylikt och får inte användas för annat ändamål. Bensinmotorrum bör vara gastätt avskilt upp till durk eller däck. Isoleringsmaterial ska ha oljetät yta och vara självslocknande
- b. **Avgassystem:** Avgasrör och slangar ska vara i god kondition och utan läckage. Slangklämmor ska vara dubbla av syrafast material samt monterade motvända. Avgaskrök ska finnas och vara min. 350 mm över vattenytan.
- c. **Rekommendation:** Det är lämpligt att ha med impeller och bränslefilter ombord. Även om Du inte själv anser dig kunna byta något av dessa är möjligheten till hjälp större om man har reservdelarna med sig.

3. Bränslesystem:

- a. **Påfyllning:** Fast tank ska ha separat påfyllnings- och luftningsledning i tillräckliga dimensioner (min. 38 resp. 12 mm innerdiameter) som mynnar på däck respektive utombords.
- b. **Bränsleledningar:** Ledning mellan bensintank och motor kan vara av koppar, kopparnickel eller teflon med rostfri strumpa. Den kan även vara av nitrilgummi och **godkänd enligt ISO 7840 och märkt A 1 för bensin och diesel, slang märkt A 2 är avsedd endast för diesel.**

För dieselbränsle får böjbar slang användas. Närmast motorn används böjbar slang med maskinellt monterad koppling. Speciell brandtålig slang ska användas. Slangar ska vara i god kondition.

- c. **Jordning:** Hela bränslesystemet ska vara jordat från däcksgenomföringen och luftningsventilen via tanken till motorblocket. Detta gäller för alla bränslen.

4. Elsystem

- a. **Batteri-Ventilation:** Batteriet ska vara åtkomligt placerat och väl fastsatt. Syrabeständig låda ska finnas till batteriet om det är risk för läckage. Batteriet ska inte heller vara placerat i samma utrymme som tank eller motor.
Stor försiktighet tillråds vid laddning med laddaggregat av gastäta batterier.

- b. **Kablar, EI-dragning:** Ledningarna ska vara väl klammade c/c max 300 mm eller förlagda i dränerade rör. Ledning ska vara mångtrådig och anpassad till de belastningar som förekommer.

5. Styr- o Reglagesystem

- a. **Styrdon:** Alla delar inom systemet ska vara fria från korrosion, glapp eller onormalt slitage.
- b. **Roder:** Lagringar ska vara stabila och i gott skick och utan skador. Kontrollera roderblad i avseende på frostsprängningar.
- c. **Övriga reglage:** Kontrollera eventuellt läckage i hydraulsystemet och att slangar i systemet har pressade ändstycken. Alla delar i systemet ska vara fria från korrosion, glapp eller onormalt slitage.
OBS! Det ska finnas extra säkerhetskontakt ombord.
Gäller endast snabbgående båtar.

6. Övriga system

- a. **Värmesystem:** Värmaren ska vara av lämplig typ, för användning i fritidsbåt. Säkert installerad utan skador och väl fastsatt.
- b. **Spis-Kök:** Gasolspis/Kök ska vara av lågtryckstyp med tändsäkring i brännaren. Säkert fastsatt och av lämplig typ för användning i fritidsbåt.
- c. **Kylskåp:** Kylskåpet ska vara fast monterat. Vid gasol drift ska detta vara av lämplig typ med sluten förbränning.
- d. **Ventilation:** Tillräcklig ventilation i personutrymmen är livsviktigt!
En person i vila omsätter 4 m³/tim

7. Brandsläckare

- a. Är brandsläckaren/släckarna kontrollerade och i fullgott skick? Om inte byt till ny godkänd släckare.
- b. Båt med längd över 10 meter eller dubbelruffad ska ha två sådana släckare.
- c. Båt med bensinmotor i slutet rum bör vara utrustad med fast monterad släckningsanläggning av godkänd typ.

8. Gasol

- a. **Behållare:** Oavsett behållarens storlek ska den förvaras stående, väl fastsatt och placerad i en toppmatad box med bottenventilation/dränering till fria luften. Ventilationen ska ha en minsta diameter på 19 mm.

- b. **Enkelt Funktionsprov:**

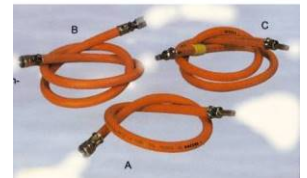
1. Tänd köket 2. Släck köket 3. Stäng gasolkranen på tuben

Efter ~30 min. ska köket kunna tändas på den gasol som finns i ledningen mellan tub och kök

- c. **Reduceringsventil:** Till behållaren anpassad tryckreduceringsventil 3 KPA (300 mm vattenpelare = 0,03 kp/cm²). Bör ej vara äldre än fem år.

- d. **Rör och kopplingar:** Rör av koppar -t.ex. prisolrör, diameter 8mm. Klamning max c/c 300 mm. Orangefärgade slangar ska vara utan sprickor och märkta "**GASOL**" väl dragna och klammade. *Slang hela vägen mellan tub och förbrukare är godkänt enligt ISO 10239 om slangen är försedd med pressade ändstycken och klammad max 300mm c/c.* **OBS!** Ej slang i motorrum.

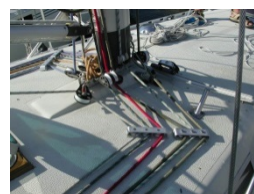
9. Navigationsutrustning

- a. **Kompass:** Är kompassen devierad och placerad så att den inte är utsatt för störningar.
- b. **Lanternor:** Av godkänd typ och utan skador. Riktigt monterade med avseende på lysvinklar, höjder och avskärmning.
- c. **GPS-navigator:** Förlita dig inte enbart på GPS'en, använd och följ med i aktuella sjökort.
- d. **Distanslogg:** Även om det finns GPS ombord är det lämpligt att ha både kompass och fungerande distanslogg monterat
- e. **Ekolod:** Som ett komplement och för säkrare navigering, speciellt i skärgårdar och vid angörande av en okänd kust, är ekolodet en bra hjälp.
- f. **Aktuella sjökort:** Finns aktuella och rättade sjökort för sjösträckan ombord?
- g. **Transportör o kurslinjal:** Även om GPS'en är ett förträffligt navigationshjälpmedel ombord, ska man kunna göra en Ortsbestämning i sjökortet och även ta ut en kurs och mäta distansen i sjökortet. Ha därför transportör och kurslinjal till hands.

10. Rigg o Segel

- a. **Mast och bom:** Trämast utan rötskador, öppna limfogar eller andra strukturella skador. Kontroll ska ske på infästning av stående rigg, beslag och bommens infästning till masten. Kontrollera lättmetallmast för att upptäcka eventuell sprickbildning vid genomföringar och infästningar vid stående rigg och beslag. Kontrollera blockskivornas funkfunktion och slitage.
- b. **Stående rigg:** Kontrollera ev. skador på vajer, splitsar, ändstycken och vantskruvar. Vantskruvar ska alltid vara tillfredsställande låsta och saxsprintar skyddade. Riggen ska vara säkert och rätt ansatt.
- c. **Löpande rigg:** Kontrollera att det inte finns något onormalt slitage på vajrar, tågvirke eller skot. Kontrollera vajerfall med halända av tågvirke vid övergången till vajer.
- d. **Mastfot, Maststötta:** Mastfot och maststötta ska vara säkert fastsatta. Vid genomgående mast, kontrollera mastkragen och att kilningen av masten i däcksgenomföringen är tillfredsställande.
- e. **Skotvinchar o block:** Kontrollera vitala detaljer såsom skotvinchar, brytblock, travare och revanordningar. Kontrollera eventuella skador på skot och revlinor.
- f. **Riggreservdelar:** Se till att ha med några schacklar i olika storlek samt extra saxsprintar eller ringar

11. Säkerhetutrustning

- a. **Ankare och linor:** Ankare, ankarlina och förtöjningsgods ska vara av storlek och utförande lämplig för den aktuella båten. Tänk på vikten av säker förtöjning.
- b. **Säkerhetsseklar och Flytvästar:** Förutom flytväst till var och en ombord bör det även finnas säkerhetsseklar, dessa kan antingen vara fastsydda i västen eller lösa, tänk även på att ha säkerhetslina till selarna.
- c. **Livboj med livbojsljus:** Du har väl livboj/bojar med ombord som är placerade lättåtkomligt, vid segling under mörker är det lämpligt att livbojen är försedd med livbojsljus.
- d. **Hansalina:** Till bojen är det även att rekommendera att ha en Hansalina tillhands.
- e. **Livflotte:** Om sådan finns, kontrollera senaste ompackningsdatum på certifikatet, att det inte är äldre än två år för tävlingsbåt och tre år för fritidsbåt.
- f. **Nödsignaler:** Bör alltid finnas, Om de är i god kondition och i obruten originalförpackning, får de vara högst 6 år.
- g. **Radarreflektor:** Vid nersatt sikt och dimma underlättar det för större fartyg om din båt är försedd med radarreflektor
- h. **Båtpärm:** En "Båtpärm" innehållande instruktionsböcker och kopplingscheman samt övriga handböcker. Kopia på försäkringsbrev bör finnas ombord.

Checklista Säkerhetskontroll

Båtidentitet:

Båtnamn: _____

Båtmodell: _____ Tillv.år: _____ Skrov/Regnr: _____

Säkerhetskontroll:

Kontrollpunkter	1	2	Åtg.datum	Notering
1. Skrov o Däck.				
a. Fästanordningar	☐	☐		
b. Bordsgenomföringar	☐	☐		
c. Personskydd	☐	☐		
2. Motor				
a. Motorrum	☐	☐		
b. Avgassystem	☐	☐		
c. Reservdelar	☐	☐		
d. Länsump	☐	☐		
3. Bränslesystem				
a. Påfyllning	☐	☐		
b. Bränsleledningar	☐	☐		
c. Jordning	☐	☐		
4. El-system				
a. Batteri-Ventilation	☐	☐		
b. Kablar-El.dragning	☐	☐		
5. Styr- o Reglagesystem				
a. Styrdon	☐	☐		
b. Roder	☐	☐		
c. Övriga reglage	☐	☐		
6. Övriga system				
a. Värmesystem	☐	☐		
b. Spis-Kök	☐	☐		
c. Kylskåp	☐	☐		
d. Ventilation	☐	☐		
7. Brandsläckare				
a. Släckare1 kontrollerad	☐	☐		
b. Släckare2 kontrollerad	☐	☐		
c. Fast släckanläggning	☐	☐		
8. Gasol				
a. Behållare	☐	☐		
b. Funktionsprov	☐	☐		
c. Reduceringsventil	☐	☐		
9. Navigationsutrustning				
a. Kompass	☐	☐		
b. Lanternor	☐	☐		
c. GPS-navigators	☐	☐		
d. Distanslogg	☐	☐		
e. Ekolod	☐	☐		
f. Aktuella sjökort	☐	☐		
g. Transportör-kurslinjal	☐	☐		

Checklista Säkerhetskontroll

Kontrollpunkter	1	2	Åtg.datum	Notering
10. Rigg o Segel				
a. Mast och Bom	☐	☐		
b. Stående rigg	☐	☐		
c. Löpande rigg	☐	☐		
d. Mastfot, Maststötta	☐	☐		
e. Skotvinschar o Block	☐	☐		
f. Riggreservdelar	☐	☐		
11. Säkerhetsutrustning				
a. Ankare och linor	☐	☐		
b. Säkerhetsseklar o Flytvästar	☐	☐		
c. Livboj med livbojsljus	☐	☐		
d. Hansalina	☐	☐		
e. Livflotte	☐	☐		
f. Nödsignaler	☐	☐		
g. Radarreflektor	☐	☐		
h. Båtpärm	☐	☐		
12. Båtvagga/Pallning	☐	☐		
13. Täckmaterial	☐	☐		
Kontroll 1 utfört datum: _____				
Kontroll 2 utfört datum: _____				

Svenska Båtunionen

Denna checklista för
 "Egenkontroll av fritidsbåt"
 med förklaringar är framtagen
 av Sjösäkerhetskommittén i
 Svenska Båtunionen

Läs mer på batunionen.se/sjosakerhet.